

วารสารวิชาการแสงอีสานปีที่ 21 ฉบับที่ 2 ประจำเดือน กรกฎาคม-ธันวาคม 2567
การเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ โดยการจัดการเรียนรู้
ตามแนวคิดห้องเรียนกลับด้าน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

โรงเรียนหนองกงศาลาน้ำเที่ยงวิทยากร

A Comparison of Analytical Reading Abilities Through
The Flipped Classroom of Matthayomsuksa 2 Students
Nongkungsalanumtiangwittayakorn School

สิทธิชน พิกุล¹ รัชณีฉาย เชนรอด²

Sittichon Pikul¹ Ratchaneechay Choeirod²

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน

Mahamakut Buddhist University Isan Campus

Author for Correspondence: Email: pikul.invest@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ดังนี้ 1) เพื่อเปรียบเทียบความสามารถด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดห้องเรียนกลับด้าน (Flipped Classroom) 2) เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดห้องเรียนกลับด้าน (Flipped Classroom) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนหนองกงศาลาน้ำเที่ยงวิทยากร ตำบลหนองกงสวรรค์ อำเภอกุสุมาลย์ จังหวัดมหาสารคาม ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2566 จำนวน 1 ห้องเรียน มีนักเรียนจำนวน 11 คน ได้มาโดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ 1) แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้การจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดห้องเรียนกลับด้าน (Flipped Classroom) 2) แบบวัดความสามารถการอ่านเชิงวิเคราะห์ และ 3) แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนหนองกงศาลาน้ำเที่ยงวิทยากร ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดห้องเรียนกลับด้าน (Flipped Classroom) สถิติที่ใช้ ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (μ) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) และการทดสอบค่าทีแบบไม่เป็นอิสระต่อกัน (t-test dependent)

ผลการวิจัยพบว่า 1) ความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนหนองกงศาลาน้ำเที่ยงวิทยากร หลังการเรียนรู้ตามแนวคิดห้องเรียนกลับด้าน ($\mu = 19.91$) สูงกว่าก่อนการจัดการเรียนรู้ ($\mu = 13.82$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ 2) ความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนหนองกงศาลาน้ำเที่ยงวิทยากร ที่มีต่อการเรียนรู้ตามแนวคิดห้องเรียนกลับด้าน อยู่ในระดับเห็นด้วยมากที่สุด ($\mu = 4.72$).

คำสำคัญ: ความสามารถ; การอ่าน; การอ่านเชิงวิเคราะห์; ห้องเรียนกลับด้าน

Received:29/06/2567, Revised: 06/08/2567,Accepted: 06/08/2567

Abstract

The objectives of this research were: 1) to compare analytical reading abilities of 2nd-year secondary school students before and after their experience with a flipped classroom; and 2) to investigate the students' opinions toward the flipped classroom. The study sample consisted of eleven 2nd-year secondary school students enrolled in Semester 1, Academic Year 2023, at Nongkungsalanumtiangwittayakorn School of Nong Kungsawan Subdistrict, Kosumphisai district, Mahasarakham province. The students were selected based on purposive sampling. The instruments for data collection were: 1) Lesson plans by using the flipped classroom pedagogy; 2) an achievement test measuring analytical reading abilities; and 3) a questionnaire to collect students' opinions on the flipped classroom pedagogy. Statistics used in data analysis were means, standard deviation, and t-test dependents.

The findings showed that: 1) An analytical reading of the 2nd year secondary schools student using the flipped classroom was at high mean level ($\mu = 19.91$).it was higher than before using the flipped ($\mu = 13.82$) with significant statistic .05; and 2) the students expressed strong favorability toward the flipped classroom ($\mu = 4.72$).

Keywords: Abilities; Reading; Analytical Reading; Flipped Classroom

1. บทนำ

การอ่านถือเป็นทักษะการรับสารอย่างหนึ่งที่มีความสำคัญ และมีประโยชน์โดยตรงในชีวิตประจำวัน เพราะนอกจากจะทำให้ได้รับรู้ถึงความรู้สึนึกคิดของผู้อื่นแล้ว ยังเป็นการเพิ่มพูนความรู้ความเข้าใจ เหมือน การเปิดโลกของตัวผู้อ่านให้กว้างขึ้นในแง่มุมต่าง ๆ (ดวงใจ ไทยอุบุญ, 2549) สอดคล้องกับกอบกาญจน์ วิเศษ รัมย์ (2562) ที่ได้กล่าวว่าการอ่านเป็นทักษะที่มนุษย์จะต้องทำความเข้าใจกับข้อมูลที่ได้รับให้ชัดเจน โดยเฉพาะเมื่อต้องอ่านเพียงลำพัง เพราะหากไม่ทำความเข้าใจในเนื้อความที่อ่านได้ทั้งหมด อาจทำให้เกิด ความเข้าใจผิดไปจากความหมายที่ผู้เขียนต้องการจะสื่อความ ดังนั้นผู้อ่านจึงควรทำความเข้าใจความหมายของ การอ่านให้ถ่องแท้ เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติที่ถูกต้องเมื่อต้องอ่านข้อมูลต่าง ๆ ทั้งนี้การอ่านมีหลายประเภท เช่น การอ่านอย่างมีวิจารณ์ญาณ การอ่านจับใจความสำคัญ การอ่านเชิงวิเคราะห์ การอ่านสะกดคำ ฯลฯ การอ่าน เชิงวิเคราะห์เป็นการอ่านที่ฝึกให้ผู้อ่านรู้จักใช้ความคิด สติปัญญา และความรู้ต่อสิ่งที่ได้อ่าน ฝึกแสดง ความ คิดเห็นจะช่วยให้ผู้อ่านคิดเป็น มีความรู้กว้างขวางและเป็นการเพิ่มพูนความรู้ความสามารถในการใช้ทักษะทาง ปัญญาเพื่อแสดงออกมาเป็นความคิดของตนเอง การถ่ายทอดความคิดเห็นของตนออกมาได้จำเป็นต้อง แสวงหาความรู้ต่าง ๆ นำมาเปรียบเทียบและพัฒนาความสามารถของตนเอง (กรมวิชาการ, 2545) ทั้งนี้ผู้อ่าน

วารสารวิชาการแสงอีสานปีที่ 21 ฉบับที่ 2 ประจำเดือน กรกฎาคม-ธันวาคม 2567

จะสะท้อนความเข้าใจในการอ่าน บันทึกข้อคิดเห็น คุณค่าของเรื่อง เชื่อมโยงเรื่องราวในเรื่องกับชีวิตจริง ความรู้สึกจากการอ่านแล้วสามารถจำแนก แยกแยะองค์ประกอบต่างๆ ของสิ่งใดสิ่งหนึ่งซึ่งอาจเป็นวัตถุสิ่งของ เรื่องราว หรือเหตุการณ์และหาความสัมพันธ์เชิงเหตุผลระหว่างองค์ประกอบเหล่านั้น ซึ่งสายใจ ทองเนียม (2560) ได้กล่าวว่า การอ่านเชิงวิเคราะห์มีความจำเป็นต่อการดำรงชีวิตในปัจจุบัน ที่มีข่าวสารความรู้ การปกครอง และการเรียนรู้ที่เจริญก้าวหน้าอย่างรวดเร็ว ผู้อ่านต้องใช้การวิเคราะห์แยกแยะ ไตร่ตรองอย่างรอบคอบ รวมทั้งประเมินค่าสิ่งที่อ่านด้วย จึงจะสามารถตัดสินใจและดำรงชีวิตได้อย่างถูกต้องเหมาะสม

อย่างไรก็ตาม แม้ว่าการอ่านเชิงวิเคราะห์จะมีความสำคัญ แต่พบว่านักเรียนโรงเรียนหนองกุงศาลาหน้าเที่ยงวิทยากร ยังมีความสามารถด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์ที่ไม่เป็นที่น่าพึงพอใจ ดังจะเห็นได้จากผลการสอบ

O-NET (Ordinary National Educational Test) ของโรงเรียนหนองกุงศาลาหน้าเที่ยงวิทยากร ปีการศึกษา 2565 นักเรียนมีผลคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าเกณฑ์ อีกทั้งจากการทดสอบและจากการที่ผู้วิจัยได้เข้ามาสอนวิชาภาษาไทยให้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 และ 2 พบว่านักเรียนยังไม่สามารถสรุปใจความสำคัญ อธิบายรายละเอียดของเรื่อง แยกแยะข้อเท็จจริงข้อคิดเห็น ระบุข้อสังเกตชวนเชื่อ ความสมเหตุสมผล แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน บอกจุดมุ่งหมายของผู้เขียน บอกข้อคิด และนำความรู้ หรือข้อคิดไปประยุกต์ใช้ในสถานการณ์ที่กำหนดให้ได้ สาเหตุหนึ่งที่ทำให้ความสามารถของทักษะการอ่านยังไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควรนั้น มาจากการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครูที่ยังขาดการเชื่อมโยงเนื้อหาเกี่ยวกับทักษะการอ่าน ครูยังขาดกิจกรรมที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และยังขาดการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการเรียนการสอนให้เกิดประโยชน์ตามสถานการณ์ปัจจุบัน ปัทมา นพรัตน์ (2556) กล่าวว่า การเรียนออนไลน์เป็นการศึกษาเรียนรู้ผ่านเครือข่ายคอมพิวเตอร์อินเทอร์เน็ต เป็นการเรียนรู้ด้วยตนเอง ผู้เรียนจะได้เรียนตามความสามารถและความสนใจของตน โดยเนื้อหาของบทเรียนซึ่งประกอบไปด้วย ข้อความ รูปภาพ เสียง วิดีโอและมัลติมีเดียอื่น ๆ จะถูกส่งไปยังผู้เรียนผ่าน Web Browser โดยผู้เรียน ผู้สอน และเพื่อนร่วมชั้นเรียนทุกคน เรียนได้ทุกเวลา และทุกสถานที่ ซึ่งเป็นการเรียนโดยผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ผู้เรียนรับผิดชอบผลที่ได้รับจากการเรียน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเป็นสิ่งสำคัญและเป็นหัวใจของการนำผู้เรียนไปสู่จุดมุ่งหมายของหลักสูตรที่ตั้งไว้ ผู้เรียนจะเกิดการเรียนรู้ได้ดีเพียงใดขึ้นอยู่กับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของผู้สอนเป็นสำคัญ ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนต้องจัดให้สอดคล้องกับหลักสูตรและท้องถิ่น จากสภาพปัญหาดังกล่าวนักเรียนไม่ได้รับการฝึกฝนโดยวิธีการและเครื่องมือที่เหมาะสมก็จะพัฒนาความสามารถด้านการอ่านได้ไม่ดีเท่าที่ควร ซึ่งการแก้ปัญหาการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนสามารถแก้ได้หลายวิธีและสามารถเลือกใช้ได้ตามความเหมาะสมของผู้เรียนและเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ วิธีสอนที่ใช้ในการสอนที่เน้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนอาจใช้วิธีใดวิธีหนึ่งหรือหลาย ๆ วิธีในการสอนครั้งหนึ่ง ๆ เช่น การสอนแบบเน้นภาระงาน การสอนแบบปัญหาเป็นฐาน การสอนแบบใช้สมองเป็นฐาน การสอนแบบร่วมมือ การสอนแบบห้องเรียนกลับด้าน การจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดห้องเรียนกลับด้าน (Flipped Classroom) เป็นแนวคิดหนึ่งในการสอนรูปแบบออนไลน์ เป็นแนวคิดของครูชาวสหรัฐอเมริกา 2 คน คือ Jonathan Bergmen และ Aaron Sams ที่ใช้ในการแก้ปัญหานักเรียนที่

วารสารวิชาการแสงอีสานปีที่ 21 ฉบับที่ 2 ประจำเดือน กรกฎาคม-ธันวาคม 2567

ตามชั้นเรียนไม่ทัน เพราะต้องขาดเรียนไปเล่นกีฬาหรือไปทำกิจกรรมอื่นหรือนักเรียนที่เรียนรู้ได้ช้า โดยการสร้างวิดีโอบทเรียนแล้วเอาไปอัปโหลดไว้บนอินเทอร์เน็ตให้นักเรียนที่ขาดเรียนเข้าไปเรียนได้หรือให้นักเรียนที่เรียนช้าเข้าไปทบทวนบทเรียน จากวิดีโอบทเรียนที่อยู่บนอินเทอร์เน็ต ทำให้นักเรียนไม่จำเป็นต้องใช้เวลาที่โรงเรียนในการเรียนเนื้อหาวิชา แต่ใช้เวลาให้เกิดคุณค่ากับตนเองมากกว่านั้น คือใช้สำหรับแปลงความรู้เป็นสาระหรือความเข้าใจที่เชื่อมโยงกับโลกหรือกับชีวิตจริง ซึ่งช่วงเวลาฝึกหัดนี้ต้องการความช่วยเหลือจากครู (วิจารณ์ พานิช, 2556) สอดคล้องกับสุรศักดิ์ ปาเฮ (2556) ซึ่งกล่าวว่า การจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้านเป็นการเปลี่ยนวิธีสอนของครู จากการบรรยายหน้าชั้น หรือเป็นครูฝึก ฝึกการทำ แบบฝึกหัด หรือกิจกรรมอื่นในชั้นเรียนให้แก่ นักเรียน ส่วนเนื้อหาในชั้นเรียนนั้นให้นักเรียนไปศึกษาจากสื่อการเรียนการสอนที่ครูเตรียมไว้ให้ที่บ้าน หรือนอกชั้นเรียน นับเป็นการใช้เทคโนโลยีการเรียนที่เด็กสมัยใหม่ชอบ อีกทั้งยังทำให้เพิ่มปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน และปฏิสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนนักเรียน จากกระบวนการจัดการเรียนรู้ดังกล่าวจะเห็นได้ว่า การจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดห้องเรียนกลับด้าน (Flipped Classroom) มีกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่สามารถช่วยให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติงานจริงและเรียนรู้อย่างมีขั้นตอน รวมถึงการฝึกฝนการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง ฝึกการตั้งคำถาม ฝึกการเข้ากลุ่มเพื่อสื่อสารและวิพากษ์ ดังนั้นจากการที่นักเรียนมีเวลามากพอในการลงมือปฏิบัติทั้งในและนอกห้องเรียนจะทำให้นักเรียนบรรลุจุดประสงค์การเรียนรู้มากกว่าที่จะกลับไปทำแบบฝึกหัดที่บ้านซึ่งบางคนอาจจะมีเวลาในการทำการบ้านน้อยและมีเวลาไม่เท่ากัน ดังนั้นจึงให้เวลาเต็มที่ในการทำแบบฝึกหัดหรืองานที่มอบหมายในห้องเรียนซึ่งมีครูคอยดูแลและให้คำปรึกษาอย่างใกล้ชิด

จากผลการวิจัยของ อรุณลักษณ์ พันธุชิน (2564) ที่ได้วิจัยเกี่ยวกับการนำการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดห้องเรียนกลับด้านมาใช้พัฒนาความสามารถทางการเรียนและการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ผลวิจัยพบว่า การให้นักเรียนได้เรียนรู้ด้วยวิธีการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดห้องเรียนกลับด้าน สามารถพัฒนาทักษะการเรียนรู้และการคิดอย่างมีวิจารณญาณสูงกว่าก่อนเรียน สอดคล้องกับผลวิจัยของ พันทิวา ทับภูมิ (2561) ซึ่งได้นำการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดห้องเรียนกลับด้าน มาพัฒนาความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ซึ่งผลวิจัยดังกล่าวทำให้เห็นว่าการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดห้องเรียนกลับด้านนั้นสามารถจะช่วยส่งเสริมความสามารถด้านการอ่านและคิดของนักเรียนได้เป็นอย่างดี นอกจากนี้การจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดห้องเรียนกลับด้านยังเป็นวิธีการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง เปิดโอกาสให้นักเรียนได้เรียนรู้และซักถามได้เต็มที่ โดยนักเรียนจะได้ทำกิจกรรมต่างๆ ด้วยตนเองมากกว่าการนั่งฟังครูผู้สอน ทำให้นักเรียนไม่เบื่อหน่ายกับการเรียนและกระตือรือร้นอยู่ตลอดเวลา และในชั้นนำเสนอ นักเรียนจะได้แสดงความคิดเห็นและให้ข้อมูลย้อนกลับแก่เพื่อนกลุ่มอื่นๆ ช่วยให้นักเรียนสามารถมองเห็นข้อดีข้อด้อยของตนเอง

ดังนั้นผู้วิจัยจึงนำแนวคิดห้องเรียนกลับด้าน (Flipped Classroom) มาพัฒนาการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียน เพราะนอกจากผู้เรียนจะได้ฝึกฝนและพัฒนาทักษะการอ่านจากการปฏิบัติและเรียนรู้ด้วยตนเองแล้ว การจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดห้องเรียนกลับด้านยังสามารถกระตุ้นให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะค้นคว้าด้วยตนเอง

วารสารวิชาการแสงอีสานปีที่ 21 ฉบับที่ 2 ประจำเดือน กรกฎาคม-ธันวาคม 2567
การทำงานร่วมกัน การรู้จักตั้งคำถาม การเรียนรู้ที่เหมาะสมกับยุคสมัยใหม่ ซึ่งจะทำให้ผู้เรียนมีความสามารถด้าน
การอ่านเชิงวิเคราะห์ที่สูงขึ้นต่อไป

2. วัตถุประสงค์การวิจัย

2.1 เพื่อเปรียบเทียบความสามารถด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดห้องเรียนกลับด้าน (Flipped Classroom)

2.2 เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิด
ห้องเรียนกลับด้าน (Flipped Classroom)

3. วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) การเปรียบเทียบความสามารถด้านการอ่านเชิง
วิเคราะห์ โดยใช้การจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดห้องเรียนกลับด้าน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียน
หนองกุงศาลาบน้ำเที่ยงวิทยากร กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
โรงเรียนหนองกุงศาลาบน้ำเที่ยงวิทยากร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3 อำเภอ
โกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม จำนวน 11 คน ที่ศึกษาภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2566 เครื่องมือที่ใช้ในการ
วิจัยครั้งนี้ ประกอบไปด้วย แผนการจัดการเรียนรู้การอ่านเชิงวิเคราะห์โดยการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิด
ห้องเรียนกลับด้าน จำนวน 4 แผน แผนละ 3 ชั่วโมง รวม 12 ชั่วโมง รวมเวลาทดสอบก่อนเรียนและทดสอบ
หลังเรียน 2 ชั่วโมง รวมเป็น 14 ชั่วโมง แบบวัดความสามารถด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์เป็นแบบทดสอบปรนัย
ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ และแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้
ตามแนวคิดห้องเรียนกลับด้าน มีลักษณะเป็นมาตรประมาณค่า (Rating Scales) จำนวน 15 ข้อ และหา
คุณภาพเครื่องมือโดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา
(Content Validity) ตรวจสอบความเหมาะสมและสอดคล้องของเนื้อหาโดยนำผลการประเมินของผู้เชี่ยวชาญ
มาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence : IOC) มีค่า IOC เท่ากับ 1.00 ทุก
ข้อ ซึ่งสามารถนำข้อคำถามไปใช้ได้ทุกข้อ นำแบบวัดความสามารถด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์ไปทดลองใช้ (Try
Out) กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนโฆฬพิสัยพิทยาคม ตำบลโฆฬ อำเภอโฆฬพิสัย จังหวัดบึงกาฬ ที่เคย
เรียนการอ่านเชิงวิเคราะห์มาแล้ว จำนวน 1 ห้อง 30 คน และหาค่าความยากง่าย (P) ระหว่าง 0.20-0.80 มีค่า
เท่ากับ 0.54 ค่าอำนาจจำแนก (r) ระหว่าง 0.20-1.00 มีค่าเท่ากับ 0.71 นำแบบวัดความสามารถด้านการอ่าน
เชิงวิเคราะห์ไปหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้สูตร KR-20 ของคูเดอร์ และริชาร์ดสัน (Kuder and
Richardson) โดยใช้เกณฑ์ความเชื่อมั่นตั้งแต่ 0.70 ขึ้นไป ซึ่งได้ค่า KR-20 เท่ากับ 0.97 นำแบบวัด
ความสามารถด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์จำนวน 30 ข้อ ที่ได้ประสิทธิภาพตามเกณฑ์แล้วไปใช้ทดสอบก่อนการ
จัดการเรียนรู้ และหลังการจัดการเรียนรู้กับกลุ่มตัวอย่าง การวิเคราะห์ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการ
จัดการเรียนรู้ตามแนวคิดห้องเรียนกลับด้าน วิเคราะห์ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยการ

วารสารวิชาการแสงอีสานปีที่ 21 ฉบับที่ 2 ประจำเดือน กรกฎาคม-ธันวาคม 2567

จัดการเรียนรู้ตามแนวคิดห้องเรียนกลับด้าน โดยการหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ใช้แบบสอบถามเป็นมาตรฐานส่วนประเมินค่า (Rating Scale) 5 ระดับของ ลิเคิร์ท (Likert) โดยกำหนดการให้คะแนนดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2553)

4.51 – 5.00 หมายถึง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด

3.51 – 4.50 หมายถึง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก

2.51 – 3.50 หมายถึง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง

1.51 – 2.50 หมายถึง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับน้อย

1.00 – 1.50 หมายถึง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับน้อยที่สุด

4. สรุปผลการวิจัย

การวิจัยเรื่องการเปรียบเทียบความสามารถด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์โดยใช้การจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดห้องเรียนกลับด้าน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนหนองกุงศาลาหน้าเที่ยงวิทยากร ซึ่งสามารถสรุปผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ ได้ดังต่อไปนี้

4.1 ผลเปรียบเทียบคะแนนความสามารถการอ่านเชิงวิเคราะห์โดยใช้การจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดห้องเรียนกลับด้าน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

ผลการศึกษาพบว่า คะแนนเฉลี่ยในการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ก่อนการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดห้องเรียนกลับด้าน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 13.82 และหลังการจัดการเรียนรู้มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 19.91 โดยหลังจากจัดการเรียนรู้สูงกว่าก่อนการจัดการเรียนรู้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่กำหนดไว้

ตารางที่ 4.1 การเปรียบเทียบคะแนนความสามารถการอ่านเชิงวิเคราะห์โดยใช้การจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดห้องเรียนกลับด้าน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

กลุ่ม	N	μ	σ	df	t	p
ก่อนเรียน	11	13.82	4.56	10	-8.953*	.000
หลังเรียน	11	19.91	2.95			

4.2 ผลการศึกษาความคิดเห็นที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดห้องเรียนกลับด้าน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

ผลการศึกษาพบว่า ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดห้องเรียนกลับด้าน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดห้องเรียนกลับด้าน โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าทั้งด้านการจัดการเรียนรู้ ด้านบรรยากาศ และด้านประโยชน์ที่ได้รับ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.72$)

วารสารวิชาการแสงอีสานปีที่ 21 ฉบับที่ 2 ประจำเดือน กรกฎาคม-ธันวาคม 2567

ตารางที่ 4.2 ผลการศึกษาความคิดเห็นที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดห้องเรียนกลับด้าน
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

รายการประเมิน	ค่าเฉลี่ย (μ)	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (σ)	ระดับความ คิดเห็น	จัดอันดับ
ด้านการจัดการเรียนรู้	4.69	0.47	มากที่สุด	3
ด้านประโยชน์ที่ได้รับจากการจัดการ เรียนรู้	4.73	0.45	มากที่สุด	2
ด้านบรรยากาศการจัดการเรียนรู้	4.75	0.44	มากที่สุด	1
เฉลี่ยรวม 3 ด้าน	4.72	0.45	มากที่สุด	

5. อภิปรายผล

การวิจัยเรื่อง การเปรียบเทียบความสามารถด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์โดยใช้การจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดห้องเรียนกลับด้าน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนหนองกุงศาลาหน้าเที่ยงวิทยากร มีประเด็นอภิปรายผลในการวิจัยดังนี้

วัตถุประสงค์ข้อที่ 1 พบว่า การเปรียบเทียบความสามารถด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์โดยใช้การจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดห้องเรียนกลับด้าน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนหนองกุงศาลาหน้าเที่ยงวิทยากร คะแนนเฉลี่ยของนักเรียนหลังการจัดการเรียนรู้สูงกว่าก่อนการจัดการเรียนรู้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานการวิจัยที่กำหนดไว้ สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ สอดคล้องกับณัฐกิตติ์ นาทา (2559) ได้ศึกษาการพัฒนาหลักสูตรการจัดการเรียนรู้ของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู เพื่อเสริมสร้างทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์และคิดวิเคราะห์ของนักเรียน โดยใช้การเรียนรู้โดยเน้นภาระงานและการโค้ช ผลวิจัยพบว่า การอ่านเชิงวิเคราะห์และคิดวิเคราะห์ของนักเรียนโดยใช้การเรียนรู้โดยเน้นภาระงานและการโค้ช หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เช่นเดียวกับ ธนวรรณ เข็มบาสตัย (2560) ได้ศึกษาการพัฒนาความสามารถการอ่านเชิงวิเคราะห์บทประพันธ์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ด้วยเทคนิคการจัดการเรียนรู้ CIRC ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่เรียนด้วยเทคนิคการจัดการเรียนรู้ CIRC มีความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์บทประพันธ์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เช่นเดียวกับ อมรรัตน์ เจริญศิลป์ (2560) ได้ศึกษาการพัฒนาความสามารถด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์โดยเรียนแบบร่วมมือเทคนิค JIGSAW กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่เรียนโดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค JIGSAW เรื่องการอ่านเชิงวิเคราะห์ มีความสามารถด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

วัตถุประสงค์ข้อที่ 2 พบว่า ความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดห้องเรียนกลับด้าน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าทั้งด้านการ

วารสารวิชาการแสงอีสานปีที่ 21 ฉบับที่ 2 ประจำเดือน กรกฎาคม-ธันวาคม 2567

จัดการเรียนรู้ ด้านบรรยากาศ และด้านประโยชน์ที่ได้รับ อยู่ในระดับมากที่สุด โดยนักเรียนมีความเห็นว่าการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดห้องเรียนกลับด้านช่วยให้นักเรียนพัฒนาความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ที่ได้นักเรียนได้วิเคราะห์ มีการแบ่งกลุ่ม และแสดงความคิดเห็นอย่างเต็มที่ สอดคล้องกับพันทิวา ทับภูมิ (2561) ได้ศึกษาการพัฒนาความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณ รายวิชา 000101 มนุษย์กับสังคม สำหรับนิสิตชั้นปีที่ 2 มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น โดยใช้การเรียนการสอนแบบห้องเรียนกลับด้าน ร่วมกับสื่อออนไลน์โปรแกรม Edmodo ผลการวิจัยพบว่าความความคิดเห็นของนิสิตต่อการสอนแบบห้องเรียนกลับด้านร่วมกับสื่อออนไลน์โปรแกรม Edmodo ผลวิจัยพบว่า นิสิตมีความความคิดเห็นในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เช่นเดียวกับธาราทิพย์ คำจันทร์ (2561) ได้ศึกษาผลการจัดการเรียนรู้วิชาทัศนศิลป์ เรื่อง ศิลปะกับเครื่องแต่งกาย ตามแนวคิดห้องเรียนกลับทางร่วมกับการเรียนรู้แบบใช้โครงงานเป็นฐาน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ผลวิจัยพบว่าความความคิดเห็นของมีความความคิดเห็นอยู่ในระดับดีมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านคุณภาพของครู มีความความคิดเห็นอยู่ในระดับดีมาก และด้านการจัดการเรียนการสอน มีความความคิดเห็นอยู่ในระดับดีมาก เช่นเดียวกับ Strayer (2007) ได้ทำการศึกษา ผลของการใช้ห้องเรียนกลับทางต่อการเรียนรู้สิ่งแวดล้อม โดยการเปรียบเทียบกิจกรรมการเรียนรู้ในห้องเรียนแบบดั้งเดิมและห้องเรียนกลับทางที่ใช้ระบบการสอนอัจฉริยะ ผลการวิจัยพบว่านักเรียนมีความพึงพอใจในการเรียนแบบห้องเรียนกลับทาง ด้วยความหลากหลายของกิจกรรมการเรียนรู้ และการเรียนแบบดั้งเดิมผู้เรียนไม่ได้มีประสบการณ์ เน้นการจำมากกว่า แต่การเรียนแบบห้องเรียนกลับทางผู้เรียนมีความเข้าใจมากขึ้น

6. ข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง การเปรียบเทียบความสามารถด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์โดยใช้การจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดห้องเรียนกลับด้าน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนหนองกุงศาลาหน้าเที่ยงวิทยากร ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

6.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

6.1.1 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดห้องเรียนกลับด้าน ในชั้นวางแผนและกำหนดยุทธวิธี ครูควรชี้แจงวัตถุประสงค์การเรียนรู้อย่างชัดเจน เพื่อให้นักเรียนเตรียมความพร้อมในการปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ

6.1.2 ชั้นการเรียนรู้เพื่อสร้างองค์ความรู้ และชั้นการเรียนรู้เพื่อการสื่อสาร ครูควรให้อิสระกับนักเรียนอย่างเต็มที่ในการคิด ให้นักเรียนกล้าคิดกล้าทำกล้าตัดสินใจ และกล้าแสดงความคิดเห็น ครูควรเป็นเป็นโค้ชหน้าที่คอยแนะนำนักเรียน

6.2 ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

6.2.1 ควรนำข้อมูลไปใช้ในการวิจัยและพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดห้องเรียนกลับด้าน สำหรับกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยและกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น ๆ ในสถานศึกษา

วารสารวิชาการแสงอีสานปีที่ 21 ฉบับที่ 2 ประจำเดือน กรกฎาคม-ธันวาคม 2567

6.2.2 ควรนำข้อมูลไปใช้ในการวิจัยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดห้องเรียนกลับด้าน ร่วมกับแนวคิดหรือเทคนิคการสอนอื่น ๆ

6.2.3 ควรนำข้อมูลไปใช้ในการนำข้อมูลในการวิจัยไปเป็นแนวทางกำหนดนโยบายของสถานศึกษา

7. องค์ความรู้ที่ได้จากงานวิจัย

การจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดห้องเรียนกลับด้าน (Flipped Classroom) คือ ลักษณะการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เปลี่ยนช่วงเวลาในการบรรยายเนื้อหาในชั้นเรียนของครูผู้สอน เป็นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้นอกเวลาเรียนให้กับนักเรียนผ่านทางสื่อสังคมออนไลน์ กลุ่ม Facebook หรือ Line โดยครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในรูปแบบการนำเอาสื่อการเรียนรู้

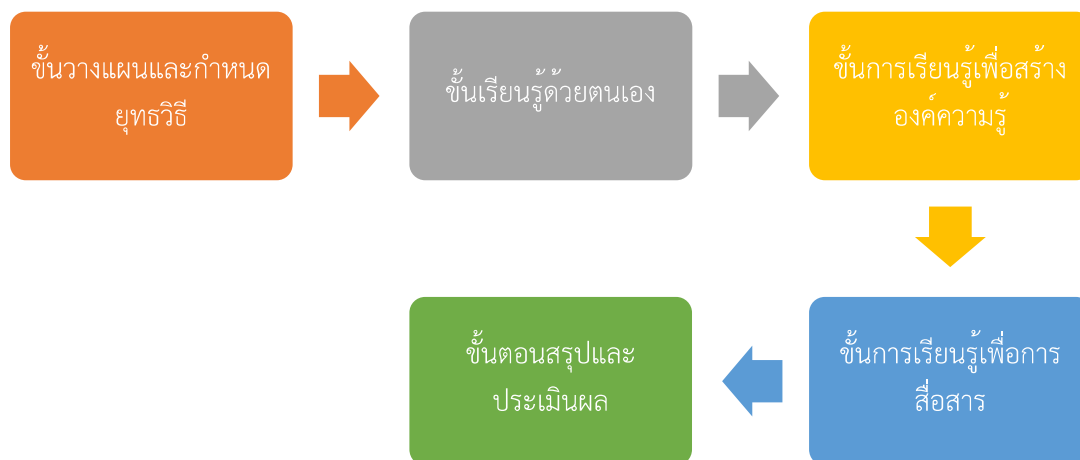
1. ขั้นวางแผนและกำหนดยุทธวิธี เป็นขั้นที่ครูผู้สอนเป็นผู้ชี้แนะวิธีการเรียนรู้ให้กับผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนทราบถึงวิธีการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้าน เป็นการเปิดประเด็น แลกเปลี่ยนความรู้ก่อนเริ่มเรียน

2. ขั้นเรียนรู้ด้วยตนเอง เป็นขั้นตอนที่ครูได้จัดทำสื่อการสอนออนไลน์ ให้อยู่ในรูปแบบวิดีโอสั้น 3-7 นาที หรือเอกสารสั้น ๆ และโพสต์ลงกลุ่ม Line และ Facebook เพื่อให้ให้นักเรียนได้ศึกษาอยู่ที่บ้าน และนักเรียนได้ค้นหาความรู้เพิ่มเติม โดยก่อนที่ครูจะส่งวิดีโอให้นักเรียน ครูจะให้ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับคลิปหรือบทความเบื้องต้นก่อน

3. ขั้นการเรียนรู้เพื่อสร้างองค์ความรู้ ขั้นตอนนี้เป็นขั้นตอนในห้องเรียน หลังจากนักเรียนได้ดูวิดีโอการสอนแล้ว เป็นการเข้ากลุ่ม โดยครูผู้สอนเป็นผู้แบ่งกลุ่มให้ เป็นการอภิปรายภายในกลุ่มย่อย เพื่อให้เกิดความรู้และการวิพากษ์ การแสดงความคิดเห็น

4. ขั้นการเรียนรู้เพื่อการสื่อสาร เป็นขั้นตอนหลังจากเข้ากลุ่ม และได้ข้อสรุปภายในกลุ่มแล้ว นักเรียนทั้งกลุ่มจะได้ออกมานำเสนอหน้าชั้นเรียน เพื่อนำเสนอประเด็นต่างๆของกลุ่มตัวเอง ครูและนักเรียนคนอื่นจะสอบถามเพิ่มเติม

5. ขั้นตอนสรุปและประเมินผล เป็นขั้นตอนการสรุปความรู้ร่วมกันระหว่างครูและนักเรียนในแต่ละแผนการจัดการเรียนรู้ รวมถึงจะมีการประเมินผลหลังจบแผนการจัดการเรียนรู้ และก่อนและหลังเรียนด้วยการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดห้องเรียนกลับด้าน

ภาพที่ 1 ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดห้องเรียนกลับด้าน (Flipped Classroom)

ที่มา: สังเคราะห์โดยผู้วิจัย

8. บรรณานุกรม

- กรมวิชาการ. (2545). **คู่มือการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย**. กรุงเทพฯ: องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- กอบกาญจน์ วิเศษรัมย์. (2562). **ภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร**. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- ณัฐกิตต์ นาทา. (2559). **การพัฒนาหลักสูตรการจัดการเรียนรู้ของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูเพื่อเสริมทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียน โดยใช้การเรียนรู้เน้นภาระงานและการโค้ช**. คุุณินพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต, สาขาหลักสูตรและการสอน, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ดวงใจ ไทยอุบุญ. (2549). **ทักษะการเขียนภาษาไทย**. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ธนาวรรณ เข็มบาสัตย์. (2560). **การพัฒนาความสามารถการอ่านเชิงวิเคราะห์บทประพันธ์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ด้วยเทคนิคการจัดการเรียนรู้ CIRC**. ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาหลักสูตรและการเรียนการสอน, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- ธราทิพย์ คำจันทร์. (2561). **ผลการจัดการเรียนรู้วิชาทัศนศิลป์ เรื่อง ศิลปะกับเครื่องแต่งกาย ตามแนวคิดห้องเรียนกลับทางร่วมกับการเรียนรู้แบบใช้โครงงานเป็นฐานของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4**. ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

- วารสารวิชาการแสงอีสานปีที่ 21 ฉบับที่ 2 ประจำเดือน กรกฎาคม-ธันวาคม 2567
บุญชม ศรีสะอาด. (2553). การวิจัยเบื้องต้น. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- ปัทมา นพรัตน์. (2556). E-learning ทางเลือกใหม่ของการศึกษา. สืบค้นจาก
<http://jfklib.oas.psu.ac.th/opac2/BibDetail.aspx?bibno=1189770>,
สืบค้นเมื่อวันที่ 7 มีนาคม 2566
- พันทิวา ทับภูมิ. (2561). “การพัฒนาความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณ รายวิชา 000101 มนุษย์กับสังคม สำหรับนิสิตชั้นปีที่ 2 มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยวิทยาเขตขอนแก่น โดยการใช้การเรียนการสอนแบบห้องเรียนกลับด้านร่วมกับสื่อออนไลน์ โปรแกรม Edmodo”. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต, สาขาหลักสูตรและการสอน, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- วิจารณ์ พานิช. (2556). ครูเพื่อศิษย์สร้างห้องเรียนกลับด้าน. กรุงเทพฯ: เอส.อาร์.พรินติ้ง แมสโปรดักส์.
- สายใจ ทองเนียม. (2560). ภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร. กรุงเทพฯ: ซีเอ็ดดูเคชั่น.
- สุรศักดิ์ ปาเฮ. (2556). ห้องเรียนกลับด้าน : ห้องเรียนมิติใหม่ในศตวรรษที่ 21. เอกสารประกอบการประชุมผู้บริหารโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่เขต 2 ณ ห้องประชุมเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่เขต 2 (ส่วน 2) วันที่ 21 พฤษภาคม พ.ศ. 2556.
- อมรรัตน์ เจริญศิลป์. (2560). การพัฒนาความสามารถด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์โดยเรียนแบบร่วมมือเทคนิค JIGSAW กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาหลักสูตรและการเรียนการสอน, มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- อรุณลักษณ์ พันธุชิน. (2564). การนำการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดห้องเรียนกลับด้านมาใช้พัฒนาความสามารถทางการเรียนและการคิดอย่างมีวิจารณญาณ. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาหลักสูตรและการเรียนการสอน, มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- Strayer, J.F. (2007) The Effects of the Classroom Flip on the Learning Environment: A Comparison of Learning Activity in a Traditional Classroom and a Flip Classroom That Used an Intelligent Tutoring System. Degree Doctor of Philosophy in the Graduate School of The Ohio State University.